

мики страны, поэтому государственные органы должны способствовать его развитию учитывая многие факторы. Это повлечет за собой дальнейшее становление малого и среднего бизнеса, а также развитие экономики страны в целом.

Козаченко Д.О.
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

СТРУКТУРА ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Високий соціально-економічний розвиток в наш час неможливий без ефективного зовнішнього співробітництва. Україна, як країна, яка територіально знаходиться посеред трьох «китів» світової економіки — Європи, Азії та Росії, повинна вміло використовувати своє розташування і стратегічно діяти при виборі своїх зовнішньоекономічних партнерів. У зовнішній торгівлі основним мірилом конкурентоспроможності є ефективність, а саме ефективність зовнішньої торгівлі. Розглянемо головні показники. Якщо в 2012 році динаміка імпорту та експорту була в середньому стабільною, то в 2013 році спостерігається тенденція до зниження як імпорту так і експорту, при цьому імпорт скорочується швидшими темпами. Обсяг експорту українських товарів у 2013 році знизився на 7,8 % порівняно з 2012 роком. Імпорт зменшився на 9,1 %. Зовнішньоторговельні операції в 2013 році проводилися з партнерами з 223 країн світу. Основними напрямками українського експорту є країни СНД (36 %), Європейського Союзу (26 %), Близького і Далекого Сходу (18 %). Порядок імпорتنих напрямків ідентичний: СНД — 37 %, ЄС — 35 %, Близький та Далекий Схід — 18 %. Головними складовими українського експорту є металургійна продукція і сільськогосподарський сектор (переважно зерно). Що стосується товарної структури імпорту України, більша частина його складається з імпорту мінеральних продуктів (32,5 % в 2012 році). Висока частка енергосировини в загальному обсязі імпорту обумовлена двома причинами: енергоємність і ресурсомісткість національного виробництва. Сьогодні державі слід виділити галузі, які необхідно розвивати, і обмежити імпорт товарів, які можна замінити продукцією національно-

го виробника. Експорт України має вдосконалюватися шляхом оптимізації структури та розширенням асортименту товарів, а імпорт — шляхом створення імпортозамінних виробництв.

Коротков Є.М.
ХНУ ім. В.Н. Каразіна

СУЧАСНІ РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПОРТУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Глобалізація — процес всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції та уніфікації. Міжнародний бізнес — це підприємницька діяльність, яка поширюється на міжнародну економічну сферу. Міжнародна торгівля, представлена експортом та імпортом товарів і послуг, займає чільне місце в міжнародному бізнесі. Розглянемо тенденції в експорті України, спираючись на дані Державного комітету статистики України: зовнішньоторговельні операції у 2013 році. Україна здійснювала з партнерами з 229 країн світу. Експортували товари до 200 країн світу, імпортували — з 215 країн. Найсуттєвіші експортні поставки до країн ЄС здійснювались до Польщі — 4 % від загального обсягу експорту (чорні метали, руди, шлак і зола, електричні машини), Італії — 3,7 % (чорні метали, зернові культури, насіння і плоди олійних рослин), Німеччини (електричні машини, чорні метали, одяг та додаткові речі до одягу, текстиль) та Угорщини (чорні метали, електричні машини, палива мінеральні, нафта) — по 2,5 %. Взагалі, частка країн ЄС в експорті України на 2013 рік склала 26,5 %; на Росію за цей період припало 23,8 % від загального експорту України. В українському товарному експорті переважають ресурсомісткі товари — чорні метали, руди, шлак і зола, мінеральне паливо, електричні та механічні машини, а також — продукція аграрного сектору. Слід зазначити, що експорт аграрної продукції стає малоперспективним, оскільки, як свідчать дані Світової організації торгівлі, частка аграрної продукції в світовому експорті зменшується: на початку 1900-х років її частка складала 57 % загального товарного експорту світу, в 1990 році — 12 %, а в 2011 році — лише 9%. Таке зниження пояснюється успіхами